

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

UDVARHELYYÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYYÁRMEGYEI KÖZSÉCI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Fe'elős szerkesztő és kiadótulajdonos
B E T E G H P Á L

ΕΠΕΜΕΡΕΤΤΑΙ ΔΕ ΚΑΙ ΔΗΜΙΑΤΑΙ : ΕΥΡΕ

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
B E T E G H P Á L.
könyvnyomdája és könyvtőkészlete (Kossuth-utca), hova minden e l
Kéziratok nem adának vissza.

Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ent 6 fillér, többszöri közlés-
nél 4 fillérről ösztönötnél. — Beküldjék minden 60 fillér. Nyit-
tér sora 1 kor. Hirdetők és nyit-tér díja elre fizetendő.

— Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

A pénzüintézetek könyvelési rendszere.

A vidéki pénzüintézetek reformja sűrűn foglalkoztatja a sajtót és a társadalmat egyaránt. Előkelő férfiak nyilatkoztak a vidéki takarékpénztárak és egyéb pénzüintézetek újjászervezéséről.

Föltűnő, hogy a többnyire szakavatolt és hívatolt férfiakról erede javaslatokból az újjászervezés legfontosabb mozzanatát elmaradt. Ez az intézelek vagyonának könnyűszerrel áttekinthető nyilvántartása. A legjobban esélyben a könyvtározás és az ügyvitel igazgatón kívül az intézet egyéni alkalmazottja sem járatos a könyvtárellenben. Minden könyvtározó azonban tapasztalatból tudja, hogy a munkájában beálló alig néhány napi megszakítás mily nehézségeket okoz neki a folytatás, sőt a könyveknek szakadatlan vezetésével ismét ki kell zavarni kell küzdenie, ha főle a vagyonállomány megállapítását követelik.

Hogyan legyenek tehát a vagyoneért szava-
tók, kik a könyveket nem vezetik, a vagyone-
állományról tájékozza. Tudjuk, hogy az évi mér-
leg elkészítése hónapokig tart, mert a folyó mu-
kák a könyvvezető idejének javarészt veszíre-
nyében. Ki tudja magát ilyen készületlen mu-
kában tájékoztatni? Senki, még maga a könyvve-
zető sem. És mire vezet ilyen rendtelenség
Azt a közelmúltban gyakran látuk.

A mostan szokásban levő könyvvezetési rendszert a vagyon gyors áttekinthetőség hiányában a pénzintézetek részére teljesen alkalmatlannak találta.

A vagyonállomány folytonos változása csakis folyó mérleg útján tekinthető át, egyszerűsített kétfős könyvviteli segítségével. Nagyrovatozás, pénzértékek tartalmazó napló, melynek egyes rovatjai minden oldal utolsó tétele után összegeztetnek és átviteltetik, a főkönyv mellett elegendő, hogy napló felső részén a napló tétele után — az egyenleg a letűrés és a folyószámla-kamatok kivételével — felőrlő alatt teljesen helyes mérleget kapjunk.

sunk. E mérlegből kitűnik a cselekvő és szenvedőleges személyi hitel, a cselekvő és szenvedőleges váltóhitelek, az árszámlák, a nyereség- és veszteségszámlák, a nem árukról szóló ügyletek számlái és azonkívül a tetszés szerinti mennyiségben vezetett számlák eredménye, bármily kiterjedt és sokoldalú is az üzlet. Az az előnye van ezenkívül e naplónak, hogy például a huszadik oldalon az összegek levonása által meggyőződéshaték az előző oldalak összegzésének helyességéről anélkül, hogy az előző tizenkilencedik oldal tételeit összegszámlálni kellene.

Ha az intézet feltevély bizottsági tagjai ilyen nyilatkozatokat művel bármikor kétséget keltgetnek, úgy még laikus létükre is azonnal megfogódnak szerencsétlen a helyes ügykezelésről anélkül, hogy előbb hosszadalmasan kellene az üzleti környékben keresgéljen, mert ez esetben csakis a folyton késsz mérleg egyes tételeinek összehasonlítása az önmányoknál és számláknál volna feladata. Azonkívül az igazgatóság e folytonosan késsz nyilatkozatából könnyű szerrel tájékozhasna magát az ügy kezeléséről estelestei r. napról napra, sőt a könnyen elkészíthető mérlegel jégzőkönyvben a zsebében hordozhatja.

Ez a könyvvezetési rendszer nélküli az ügyvezelt »Strazzá«-t, »Prima Notá«-t, a pénztári naplót, esetleg a főkönyv tárgyi számláit is. Kevés erővel sokat lehetne elérni.

Az előnyök, melyek ez új könyvezéssel rendszerrel járnak, nemcsak idegen pénzekkel, hanem pénzintézetekkel kellene megbecsülni, nem oly hitelt élvezőknek is, kik teljes bizalmat igénynek, mert csak az a kereskedő tarthat jogilag számlát megfelelő hitele, a körül tudják, hogy könyveit könnyen áttekinthetők nyilván tartja.

Az érvényben levő kereskedelmi törvény szerint ugyan minden kereskedő szabadon választhatja könyvezésének rendszerét, ha azonban a meglévő rendszerek munkatársait és azon-

nyilvántartás tekintetében nem felelnek meg teljesen az igényeknek, miért ne győzze le jobb rendszer a régieket, kivált a mikor Magyarországnak úgy sincs saját üzleti könyvvézetési rendszere?

Kíváncsi volna, hogy a miniszterium ez újított könyvvezetés oktatását a jövő század kezdetével az iskolákban is elrendelné.

A postaintézmény fejlesztése. A belügyminisztérium vezetésével megbizott miniszterelnök a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg körrendeletet adott ki valamennyi vármegye törvényhatóságának arról, hogy a postával nem bíró községek lakosai részesülhessenek a postaintézmény előnyeiben. A rendelet főbb intézkedései a következők:

[illegible]

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Egyedül.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Lomhán, kedvetlenül indult a vizuálról, hogy ki-
vergődött az állondáról, akkor sem irromdott háladá-
nak: ment, mentegél, ment, csöndesen. Kinyitotta az
ablakot, nekidőltem a tavaszi verőfénynek e ádottam az
éjszakai szélnek, a szélnek, a szélnek, a szélnek, a
verőfénynek, melegségnek. A kis szélről, mely ki-
vált, lengez meg a világ összes városát, kitér,
mivellyel itt jöttsem a tanulom le gyermek-füve-
rom javát, most szélről, mint valaha: a tüdők váro-
sát, a szélről, a szélről, a szélről, a szélről, a
szélről, hogy egyetlen ablakból, most megnéz viszo-
sát esél. Miféle emelkedé tizhatatik itt? Nyilván be-
szűnődött, kik vagy megszokták a megunt, vagy szohs-
sán, a szélről, a szélről, a szélről, a szélről, a
szélről, a szélről, a szélről, a szélről, a szélről,
dől s azóta ez a kép szépül folyton, mindig eke-
zők, akkor alomán, akkor metten állom. Hallom a harangok
száta: mind a régi s minden száta, kondulása felőleg
zene, de meg a toronyok a szélről, a szélről, a
szélről, a szélről, a szélről, a szélről, a szélről,

számlolom, csak h

— Istén vége, Udvarhelyi!

De jó, hogy egyedül vagytok s bűszszahatom hangos szóval, nem kell szegyeleven senkítő, hogy a szivem egy kiesti a rendesnél erősebb; hogy egy kiesti erősebben tud szórni, mint sok más boldog ember szava. . . . Mert megértem még azok a boldogok, kiknek a szívét nem dobogtató meg egy ven örökös a halk, egy hang ütése; nem tapad a szemök vágyón, epedő egy magóra kopni sziklahégy, melynek hasadéka közti csüggőket fog egy-egy cseveszér bokor — ugyan mi lehet ezen szép? No ezt megmagyarázni magam sem tudom. De nem is szeretném magyarázni. Szép és szép! Emny az egész.

[illegible]

— Nem, nem lehetünk egymásé soha.

Szólt a leány:

Akkor olvadtok a hó. Az ég borús, hideg szel sü-
völög végig a Küküllő völgyén, a fak dideregtek, meg a
bóvírág sem merete kidugni sárga fejecskéjét. Az ifjú
tartalab volt a leánytól, megreszkedett a halál gondo-
latán.

— Várjuk meg a virágok nyílását

— Nem, nem!
— Hát a rügyfakadást.
— Nem, nem! Sem rügyfakadást, sem virágnylást!
Ez a szomorú idő példázza a mi sor-unkat — most
haljunk meg, most.

– Hat hajnaluk meg most.
S felélték szepen, ünepelő ruhába. S elindultak.
mentek, mendegéltek, kart karba öltve, egymáshoz
maga edesen, szorodva: megkötés iszen szűre elő.
solygva mentek. Mosolygva: így megkötés nekem a Ká-
rtya. S a Kártya szon nem látható ki. Podig elczam-
szol meg melettköz a vasút. De akkor mind csupa óka,
egyszékre kövözö emberek ültek a kocsiakban, kik fa-
zodra fordultak el a nekik itéltek tájolt. Üthettek ott
közben szorolnak párok is, a kik összehajtak, e világnak
nem tördeltek, csak egymás keztek s ha nem volt velők
alkalmatlan szemelő, bizonyosan átlak-velők csókot,
szorolmáslakulnak.

Istencem, de könnyű meghallani a térszabed engedni, a kától sem látva, meg nem zavarva, csak akarat kell, nagy, erős elhatározás! Kell fiatal szív egyszerre csak mit gondol, mit nem, elhíveti magával: mit nem lehetnek egymásra soha. Keseregnek, emésztődnek s-káig, egy-egy kicsit reménykednek is, aztán megint csak beborul az ég felőltek, csupa sötétség, átláthatatlan, vastag sötétség, melyen a reménynek egyetlen sugara sem tud át-
-túgni – ah! ah! a sok millió sugárból: meg kell hallni!

Ihól, már jónak látsz, az vagyok. A fákón tavalyi elszórt levelek zörögnek. Az tűny meg sem mozdult, azukra avar, rajta állt ott egy ténylegnyi hó, de nem az a csillogó fehér már – piszkos fekete hó ez: piros vér, faharócsés, az is megfeketedik. Az ifjúnak mégis magára volt – látszik, hogy nincs már diplomája – ha már meg kell halni, szebb a halál rügyfakadáskor, virág szőlőskor.

— Légy férfi, mondta a leány, itt a szívem,
légy bele.
És cldördült a lövés. A leány elterült a havas,

nyrkos avaron. Es eldördült a második lövés. Szívet találta az is, ámbátor az ifjunak nem vala diplomája... Vagy hogy éppen azért találta. Vagy hogy éppen amiatt is kellett meghalniok. Amiatt.

Ó de szép most a berek. Rügyet hajtanak a fák,
a füzfá már levélbe is borult. Mintha valami kékséget is
látnék: egy-egy pontocskat, a kék égből a földre hullot-
tak. Ibolya, ibolya! Bolond szerelmesek, most volna
szép a hajál.

Nézzetek oda. Ahol tavaly két bolond szerelmes sziv vére feketedett össze pászkos fekete hóval, most egy székelek bagányt mondogál, kint a zokniát panyókár...

egy székely legendájának megírása, kitűzve kezeiért pályaművet nyújtva és csak a szomszéd látszik ki a zseke alól egy — anyanyelv. Ide hallik a nevetésük is éppenséggel nem törődnie azzal, hogy száz ember látható a vasutól, a nyílt dombokon, egymáshoz simulva ödöngönek. Ezek a nyíltan boldogok — a maguk módja szerint. A legendát leányt néhány-szor bizonyosan megverték és az végtelen boldogból teszi a leányt, az egész falunak eldicsekedett vele: szerel a szeretőim, mert — megvert.

Eredj vasút, eredj. Nyugodt szívvel intek búcsút a szerelmeseknek: ezek nem éltek meg magukat soha, Soha, de soha.

